

SUJET B.E.P.C OFFICIEL

SESSION : 2011

MATIERE : MALAGASY

LAHATSORATRA

Tsy ho tafita mihitsy ny tetika raha mbola misara-bazana isika Malagasy, hoy Randria. Misara-bazana noho ny fiaviana, misara-bazana noho ny antoko politika, misara-bazana noho ny antokom-pivavahana. Tsy vita tsy ifanakonana anefa ity raharaha ity na ny an'ny tena samy irery na ny an'ny tanindrazana iombonana. Be loatra ny jamban'ny vola sy jamban'ny toerana mamirapiratra. Maro loatra ny sahirana amin'ny vary iray lovia ilaina anio sy rahampitso ka tsy mahatazan-davitra intsony.

- Mihodina an-toerana fotsiny anie isika amin'izao rafitra iainantsika izao, r'ise. Ny voky ihany no vokisana, ny sisa mandady vao homana. Atombohy hatrany amin'ny ara-batana ny fampitovian-jo. Aravony ny toe-karena samy hanana ny tandrify azy ny olona tsirairay. Aravony koa ny fampianarana hahatratra ny sarambagem-bahoaka ; hatrany amin'ny fampianarana fototra ka hatrany amin'ny fampianarana ambony, hahazoan'ny olona tsirairay ny anjara masoandrony tsy misy mpanakontakona.

Azo tanterahina izany rehefa samy mahatakatra fa miankina amin'ny tsirairay ny ho avin'ny firenena. Raha izao mbola samy manao izay hamenoany ny kitapony izao no mitohy dia lavitra ny fivoarana.

Esther Rasoloarimalala RANDRIAMAMONJY , Ho avy ny maraina, tak.138-139

FANONTANIANA

A. MIKASIKA NY LAHATSORATRA :

1. Fahazoana ny lahatsoratra :

1.1. Hevi-teny :

a)- Manomeza teny na andian-teny mitovy hevitra amin'ny teny misy tsipika eo ambaniny amin'ity fehezanteny ity :

« Lavitra ny fivoarana ».

b)- Manomeza teny na andian-teny mifanohi-kevitra amin'ny teny misy tsipika eo ambaniny amin'ity fehezanteny ity :

« Misara-bazana noho ny fiaviana isika ».

1.2. Hevitra ao amin'ny lahatsoratra :

Araka ny voalaza ao amin'ny lahatsoratra, mitanisà toe-javatra roa mahatonga antsika tsy ho tafita.

1.3. Famintinana ny lahatsoratra :

Fintino amina fehezanteny tsy mihoatra ny efatra ny hevi-dehibe misongadina ao amin'ny lahatsoratra.

2. Fitsikerana ny lafiny fanehoan-kevitra :

2.1. Ny mpanoratra sy ny sokajin-dahatsoratra :

a)- Ny mpanoratra sy ny asa soratra :

- Inona no asa nosahanin'i E.R.R ankoatra ny maha mpanakanto azy ?
- Manomeza anarana mpandray anjara iray avy hita ao amin'ireto boky ireto :
 - Ho avy ny maraina
 - Lavakombarika

b)- Sokajin-dahatsoratra :

Lazao ny sokajin'ity ampahan-dahatsoratra ity. Hamarino ny valin-teninao.

« Tsy ho tafita mihitsy.....ny an'ny tanindrazana iombonana. »

2.2. Fanehoana ny kanto :

Inty misy fehezanteny : « Be loatra no jamban'ny vola sy jamban'ny toerana mampirapiratra ».

Milazà sarin-teny roa (2) hita ao amin'io fehezanteny io ary omeo ny teny na andian-teny manaporofo izany.

B. MIKASIKA NY RIBA :

1- Riba ao amin'ny lahatsoratra :

1.1- Fisehon'ny riba :

- a)- Araka ny hita ao amin'ny lahatsoratra, milazà fihetsika roa takina mba hampivoatra ny firenena
- b)- Araka ny lahatsoratra, tanisao ireo dingana lalovana mba hahazoan'ny tsirairay ny anjara masoandrony eo amin'ny sehatry ny fampianarana.

1.2. Hevitra fonosin'ny riba :

- a)- Milazà fahendrena roa hita ao amin'ity fehezanteny ity : « Tsy vita tsy ifanakonana anefa ity raharaha ity na ny an'ny tena samy irery na ny an'ny tanindrazana iombonana. »
- b)- Milazà soatoavina roa tokony hohajaina nefa tsy hita taratra ato amin'ity fehezanteny ity :
« Ny voky ihany no vokisana ny sisa mandady vao homana. »

2- Riba ao amin'ny fandaharam-pianarana :

2.1- Fisehon'ny riba :

- a)- Manomeza fitaovana na zavatra roa fampiasa amin'ny famorana.
- b)- Milazà anaram-bola roa fanolotra amin'ny fahafatesana.

2.2- Hevitra fonosin 'ny riba :

a)- Inona no hevitra fonosin'ireto fitaovana na zavatra telo ireto :

- Lambamena (fahafatesana)
- Akondro velon-dreny (famorana)
- Trafonkena (ala volon-jaza)

b)- Tohizo ity ohabolana ity : « Ny anambadian-..... »

D. MIKASIKA NY FITSIPIKA :

1- Rafi-teny :

1.1- Endri-teny :

a)- Mitadiava teny iray sady ahitana tsofoka no ahitana tsirinteny sara-droa ao amin'ity fehezanteny ity :
« Tsy vita tsy ifanakonana anefa ity raharaha ity, na ny an'ny tena samy irery na ny an'ny tanindrazana iombonana. »

b)- Rasao ny teny misy tsipika eo ambaniny ao amin'ity fehezanteny ity ary omeo ny anaran'ny hasinteny tsirairay :

« Samy manao izay hamenoany ny kitapony ny tsirairay. »

1.2- Sokajin-teny :

Miainga amin'ity fehezanteny ity, fenoy ny banga ao amin'ny tsanganana tsirairay.

« Tsy ho tafita mihitsy ny tetika raha mbola misara-bazana isika Malagasy »

TENY	SOKAJIN-TENY
Mbola
.....	Mpampiankina
Isika
Vazana

2. Fifehezan-teny :

2.1- Anjara asa :

Omeo ny anjara asan'ny teny misy tsipika eo ambaniny ao amin'ireto fehezanteny ireto :

F1 : Mihodina an-toerana fotsiny isika amin'izao.

F2 : Ny voky ihany no vokisana.

2.2- Hevitra ara-drafitra sy fitodika :

a)- Hevitra ara-drafitra :

Lazao ny Hevitra ara-drafitry ny teny misy tsipika eo ambaniny ary hamarino ny valin-teninao.

F1 : Maro loatra ny sahirana amin'ny vary iray lovia.

F2 : Atomboka amin' ny ara-batana ny fampitovian-jo.

b)- Fitodika :

Lazao ny fitodik'ity fehezanteny manaraka ity ary hamarino ny valin-teninao.

« Azo tanterahina tokoa izany zavatra izany. »

2.3- Fifehezan-kevitra :

Avaho ny fehezan-kevitra amin'ity fehezanteny ity ary lazao ny fifandraisany.

« Azo tanterahina izany rehefa manaiky daholo ny olona rehetra. »

E. FAMORONAN-DAHATSORATRA :

Hoy ny lahatsoratra : « Maro loatra ny sahirana amin'ny vary iray lovia ilaina anio sy rahampitso ».

Inona no soso-kevitrao mba hisorohana ny fahasahiranana ?

Tohano amin'ny ohatra mazava tsara izany, ao anaty fehezanteny dimy ambin'ny folo (15) manaraka rafitra sy drafitra mazava ary misy zohin-kevitra mirindra tsy ahitana fahadisoan-tsipelina.